PARLAMENT EUROPEJSKI

2004 *2009*

Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

WERSJA TYMCZASOWA
2004/2137(INI)

18.2.2005

PROJEKT SPRAWOZDANIA

w sprawie **powiązań między migracją legalną a nielegalną oraz integracji osób migrujących<0}**

(2004/2137(INI))

Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

Sprawozdawca: Patrick Gaubert

PR_INI

SPIS TREŚCI

Strona

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO 3

UZASADNIENIE.....7

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie powiązań między migracją legalną a nielegalną oraz integracji osób migrujących
(2004/2137(INI))

Parlament Europejski,

– uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Badanie powiązań między migracją legalną a nielegalną" (COM(2004)0412),

– uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Badanie powiązań między migracją legalną a nielegalną" (COM(2004)0412),

– uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Pierwsze sprawozdanie roczne w sprawie migracji i integracji" (COM(2004)0508),

– uwzględniając „Zieloną księgę w sprawie wspólnotowego podejścia do sterowania migracją ekonomiczną", opublikowaną przez Komisję (COM(2004)0811),

– uwzględniając opinie Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 15 grudnia 2004 r. oraz Komitetu Regionów z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie komunikatu Komisji zatytułowanego „Badanie powiązań miedzy migracją legalna a nielegalną",

– uwzględniając Traktat Amsterdamski, nadający Wspólnocie uprawnienia oraz powierzający jej odpowiedzialność w dziedzinie imigracji i azylu, a także uwzględniając art. 63 Traktatu WE,

– uwzględniając wnioski ze szczytów europejskich w Tampere w dniach 15-16 października 1999 r., w Laeken w dniach 14-15 grudnia 2001 r., w Sewilli w dniach 21-22 czerwca 2002 r. oraz w Salonikach w dniach 19-20 czerwca 2003 r.,

– uwzględniając własne zalecenie z dnia 14 października 2004 r. w sprawie „Przyszłości Strefy wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, jak również warunków niezbędnych dla wzmocnienia jej legalnego i skutecznego funkcjonowania"[1],

– uwzględniając wnioski ze szczytu w Brukseli w dniach 4-5 listopada 2004 r. oraz Program Haski,

– uwzględniając art. 45 Regulaminu,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz opinie Komisji Rozwoju, jak również Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia (A6-0000/2005),

A. mając na uwadze, że okres przewidziany przez europejski szczyt w Tampere na realizację strefy wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości upłynął,

[1] Teksty przyjęte, opatrzone tą datą, P6_TA(2004)0022.

B. mając na uwadze, że przyjęcie Programu Haskiego, mającego być wkrótce wdrożonym poprzez plan działania ustalony przez Komisję, pozwoli na kontynuowanie wyników osiągniętych w ramach programu z Tampere i na podjęcie nowych wyzwań w dziedzinie realizacji strefy wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości,

C. mając na uwadze, że w tym zakresie współpraca Unii i jej Państw Członkowskich z krajami trzecimi zarówno pochodzenia, jak i tranzytu jest pierwszorzędnej wagi,

D. mając na uwadze, że rozpatrywane w kontekście rozszerzenia istnienie bezpieczniejszego społeczeństwa zakłada wzmocnienie kontroli na granicach zewnętrznych,

E. mając na uwadze, że Unia, jako przestrzeń bez granic wewnętrznych, musi wypracować wspólne podejście do kwestii zarządzania granicami zewnętrznymi, a także rozwijać wspólną politykę w zakresie wiz, azylu i imigracji,

F. mając na uwadze, że walka z nielegalną imigracją musi pozostawać absolutnym priorytetem rozszerzonej Unii i że handlowa eksploatacja imigrantów musi być surowo karana,

G. mając na uwadze, że imigracja z powodów ekonomicznych jest dla Unii nowym wyzwaniem, w sprawie którego wszczęto ponownie debatę za pośrednictwem zielonej księgi dotyczącej zarządzania migracją ekonomiczną, i po której opublikowany zostanie przed końcem 2005 roku plan działania w tym zakresie,

H. mając na uwadze, że sukces polityki w zakresie imigracji legalnej wymaga istnienia opartej o większą wolę działania polityki integracji, bazującej na prawach i obowiązkach zarówno obywateli krajów trzecich przebywających legalnie, jak i obywateli społeczeństwa przyjmującego.

1. nalega na konieczność całościowego, spójnego i opierającego się na ścisłym współdziałaniu poszczególnych zaangażowanych polityk podejścia do kwestii imigracji oraz wyraża ubolewanie z powodu często zbyt sektorowego podejścia do tej kwestii przez Europę; w związku z tym przyjmuje z zadowoleniem inicjatywę Komisji i obecnej prezydencji Rady prowadzącą do opracowania systemu wzajemnego informowania się i wczesnego ostrzegania między osobami odpowiedzialnymi za politykę migracyjną i azylową Państw Członkowskich oraz proponuje przyłączenie do niej Parlamentu Europejskiego;

2. zachęca Komisję do rozpoczęcia, we współpracy z Parlamentem Europejskim, kampanii refleksji w celu lepszej koordynacji ogółu instytucji biorących udział w zarządzaniu napływem migracyjnym oraz do czuwania nad właściwym wykorzystaniem i rozpowszechnianiem przeznaczonych na to programów finansujących;

3. zachęca Komisję, Państwa Członkowskie i kraje pochodzenia cudzoziemców do rozpoczęcia wśród swojej ludności kampanii uwrażliwiających na politykę imigracyjną;

4. uważa za zasadnicze jak najlepsze rozwijanie potencjału imigracji w ramach europejskiej polityki wspólnego rozwoju, zakładającej udział społeczeństw przyjmujących i sieci diaspory;

5. zachęca do bardziej zaawansowanego włączania kwestii migracji do wszystkich dziedzin polityki zagranicznej Unii, w szczególności do pomocy dla rozwoju i objętych nią partnerstw gospodarczych w celu zwalczania głęboko tkwiących przyczyn emigracji;

6. zachęca zainteresowane Państwa Członkowskie do wzmacniania środków ludzkich, materialnych i finansowych władz konsularnych obecnych w krajach pochodzenia emigracji w celu informowania osób zainteresowanych emigracją o możliwościach wyjazdu w poszukiwaniu pracy; uważa, że współpraca między państwami uczestniczącymi pozwoli na ustalenie, które z nich jest zainteresowane kompetencjami imigranta; proponuje wykorzystanie m.in. programów ARGO i AENEAS;

7. uważa, że wprowadzanie zintegrowanego systemu zarządzania granicami zewnętrznymi powinno opierać się na zaawansowanej harmonizacji w dziedzinie przepisów wizowych, aktywnym zaangażowaniu Europejskiej Agencji Granic i utworzeniu wspólnotowego funduszu dotyczącego granic, a także ściślejszej współpracy na szczeblu konsularnym, prowadzącej do tworzenia łączonych stanowisk konsularnych;

8. wyraża przekonanie, że należy zwrócić szczególną uwagę na sytuację imigrantów będących ofiarami handlu ludźmi i przyjmuje z zadowoleniem powstanie w przyszłości planu działania Komisji w tej dziedzinie;

9. przypomina, ze złożenie stosownej odpowiedzialności na przewoźników, wzmocnienie represyjnych ram karnych do walki z sieciami pośredników w nielegalnym przekraczaniu granic oraz walka z nielegalnym zatrudnianiem są nieodłączną częścią walki z nielegalną imigracją;

10. zachęca Radę i Komisję do refleksji na temat skuteczności porozumień już zawartych i kierunków dla porozumień w przyszłości, dotyczących readmisji imigrantów będących w sytuacji niezgodnej z prawem; udziela poparcia europejskiej polityce w dziedzinie odsyłania imigrantów, szanującej ich godność i integralność fizyczną, a także tworzeniu „zintegrowanych" programów odsyłania;

11. podziela zdanie Komisji, że masowe uregulowanie sytuacji nielegalnych imigrantów powinno zachować charakter wyjątkowy i jednostkowy; zachęca Komisję do przeanalizowania dobrych praktyk Państw Członkowskich w tej dziedzinie;

12. uważa za niezbędne organizowanie w Państwach Członkowskich, zależnie od ich możliwości przyjęć, legalnych kanałów imigracji z powodów demograficznych, ekonomicznych i w celu zmniejszenia imigracji nielegalnej;

13. zachęca Państwa Członkowskie do udziału w rozważaniach rozpoczętych przez zieloną księgę Komisji na temat możliwego do osiągnięcia stopnia koordynacji i wartości dodanej przyjęcia przepisów europejskich traktujących o uprawnieniach krajowych w zakresie określania liczby akceptowanych imigrantów;

14. popiera zaproponowaną przez Komisję w zielonej księdze opcję mającą na celu stworzenie zbioru niezbędnych norm minimalnych w zakresie przyjmowania obywateli z krajów trzecich dla celów zatrudnienia, zarówno w charakterze pracowników najemnych, jak i niezależnych;

15. uważa za pilne ustalenie polityki imigracyjnej bardziej przystosowanej do rynków pracy i zachęca Państwa Członkowskie do włączenia krajowych biur zatrudnienia i partnerów społecznych do procesu podejmowania decyzji odnośnie możliwej do przyjęcia liczby zagranicznych pracowników;

16. zachęca Państwa Członkowskie do stworzenia specyficznych połączonych zezwoleń na pracę i na pobyt, ułatwiających rekrutację pracowników czasowych oraz do zapewnienia ich rzeczywistego powrotu do kraju pochodzenia, zapobiegając tym samym ich nielegalnemu osiedlaniu się na dłużej;

17. postuluje wzmocnienie zdolności władz krajów trzecich w zakresie przewidywania perspektyw dotyczących zagranicznej siły roboczej w celu godzenia kwalifikacji emigrantów z potrzebami europejskimi, jak również zapewnienia przedwyjazdowego kształcenia emigrantów w ich kraju pochodzenia;

18. zachęca Państwa Członkowskie do rozpoczęcia debaty na temat ustalania limitów dla poszczególnych sektorów działalności i do systematycznego informowania Komisji o wdrażaniu krajowych polityk w tej dziedzinie;

19. Członkowskie do skoordynowania swoich polityk krajowych za pomocą otwartej metody koordynacyjnej i w oparciu o wspólne podstawowe zasady przyjęte ostatnio przez Radę;

20. podkreśla, że ważne jest zachęcanie do realizacji programów nauczania języka kraju przyjmującego, organizowanie kursów wychowania obywatelskiego, programów szkoleniowych z zakresu m.in. równości kobiet i mężczyzn oraz wzmocnienie integracji prprzypomina o istnieniu uprawnień krajowych w zakresie integracji; zachęca Państwa zez pracę; udziela poparcia stosowanym przez niektóre kraje programom wprowadzającym, zakładającym wzajemne zobowiązanie krajów przyjmujących i zwłaszcza przybywających po raz pierwszy obywateli kraju trzeciego; proponuje rozpoczęcie europejskiej debaty na temat możliwości i charakteru ewentualnych sankcji stosowanych w przypadku porażki na testach integracyjnych, wykorzystywanych już przez niektóre Państwa Członkowskie;

21. uważa, że walka z dyskryminacją, rasizmem i ksenofobią jest podstawowym elementem składowym polityki integracyjnej; zachęca Państwa Członkowskie do transpozycji w jak najkrótszym terminie dwóch odnoszących się do tej kwestii dyrektyw[1] i przyjmuje z zadowoleniem inicjatywę prezydencji Rady w sprawie wznowienia projektu decyzji

[1] Dyrektywa 2000/43/WE Rady z dnia 29 czerwca 2000 r. wprowadzająca w życie zasade równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne (Dz.U. L 180 z dn. 19.07.2000 r., str. 22); dyrektywa 2000/78/WE ustanawiajaca ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy (Dz.U. L 303 z dn.02.12.2000 r., str.16).

ramowej dotyczącej walki z rasizmem i ksenofobią[1];

22. Zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji, jak również rządom i parlamentom Państw Członkowskich.

[1] Dok. 5734/05.

EXPOSE DES MOTIFS

Contexte

Au vu du bilan mitigé du programme de Tampere, le Conseil européen de novembre 2004 a fixé le programme pluriannuel de La Haye qui a mis en œuvre les dispositions du Traité d'Amsterdam sur la majorité qualifiée et la codécision en matière d'immigration et d'asile. Il sera mis en œuvre par un Plan d'action de la Commission auquel le Parlement européen peut, dans le cadre de ce rapport, y contribuer.

La Commission a publié récemment deux études, l'une sur les liens entre l'immigration légale et l'immigration illégale, suivie d'un livre vert de janvier 2005 relançant le débat sensible de l'immigration aux fins d'emplois; l'autre sur la migration et l'intégration suivie de l'adoption au Conseil JAI de novembre 2004 des principes de base commun en matière d'intégration des ressortissants des pays tiers.

Relevant la tendance à lier systématiquement terrorisme et insécurité avec immigration, votre rapporteur estime primordial de rejeter cet amalgame et d'inciter les Etats membres à ne pas inscrire leurs politiques dans le sens du tout sécuritaire ou du tout libéral. Il est nécessaire de travailler au delà des divergences nationales afin de dépassionner le débat et de développer une politique européenne d'immigration équilibrée, humaine et efficace.

Votre rapporteur se félicite de l'opportunité qui lui a été offerte de présenter un rapport global sur l'immigration légale, illégale et l'intégration des migrants et, dans la mesure où il déplore l'approche européenne souvent trop sectorielle, il se réjouit que la Commission et la Présidence luxembourgeoise anticipent certaines de ses propositions tendant à cette approche globale.

Propositions générales

Le rapporteur invite la Commission en collaboration avec le Parlement européen à réfléchir à la mise en place d'un cadre législatif cohérent en matière d'immigration à quatre niveaux impliquant:

- une étroite synergie entre les politiques européennes telles que l'emploi, les politiques sociales, le développement et les relations extérieures;
- le système d'information mutuelle et d'alerte préalable entre les décideurs nationaux en matière d'immigration et d'asile tel que discuté au Conseil JAI du 24 février 2005;
- une coordination de l'ensemble des structures tant européennes que nationales impliquées dans la gestion des flux migratoires[1] afin de remédier aux risques de chevauchements pouvant exister dans un même domaine d'activité du fait d'une insuffisance de consultation.
- une bonne diffusion et utilisation des programmes financiers. Les crédits alloués dans le

[1] Telles que le Comité sur l'asile et l'immigration, le réseau européen des migrations, le réseau d'information et de coordination sécurisé accessible sur le net pour les services nationaux, EMIN, le réseau de points de contacts nationaux, le Centre d'information, de réflexion et d'échanges en matière de franchissement des frontières et d'immigration (CIREFI), le Centre d'information, de réflexion et d'échange en matière d'asile (CIREA) et la future Agence des frontières extérieures.

cadre de fonds communautaires ne sont pas toujours utilisés dans leur totalité. Ainsi les fonds exceptionnellement importants pour l'année 2004 du programme ARGO n'ont pas été utilisés notamment par manque d'information auprès des autorités nationales.

Votre rapporteur propose aussi des campagnes d'information et de sensibilisation dont le but est pour les Etats membres de présenter aux citoyens européens les apports de l'immigration et la politique menée par l'UE et leurs gouvernement respectifs, et pour les pays d'origine de prévenir leurs populations des dangers de l'immigration clandestine et des possibilités d'immigration légale.

Coopération avec les pays tiers

Votre rapporteur juge essentielle une coopération avec les pays d'origine et de transit en mobilisant toutes les politiques européennes extérieures, (notamment l'aide au développement et les accords de partenariat ou d'association) à deux niveaux:

1) En matière de gestion des flux migratoires, les pays tiers doivent être soutenus dans la surveillance de leurs frontières, la prévention et la lutte contre l'immigration illégale, la réintégration des immigrés expulsés et l'accueil des immigrés pour les pays de transit.

2) Concernant la lutte contre les causes profondes d'émigration, une politique active de co-développement influera sur la prévention des conflits, le respect des droits de l'Homme, le renforcement des capacités institutionnelles, de bonne gouvernance et les échanges commerciaux. Le potentiel de l'immigration doit aider au développement partagé des pays d'accueil et d'origine. Aussi les envois de fonds des immigrés à leurs pays d'origine doivent-ils être sécurisés, leur coût réduit et être orientés dans des projets de développement local. Concernant la "fuite des cerveaux" qui pénalise le développement de ces pays, votre rapporteur juge primordial d'encourager les migrants qualifiés à conserver des liens économiques, sociaux et financiers avec leurs pays et à terme leur retour.

Votre rapporteur estime qu'une partie de la solution au problème de l'immigration illégale doit être trouvée dans et en coopération avec les régions d'origine. Il propose aux Etats membres intéressés d'adapter et de coordonner entre elles leurs autorités diplomatiques afin d'identifier les possibilités d'emploi dans un Etat pour le candidat à l'immigration eu égard à son profil professionnel et aux besoins économiques du pays. Ces projets supposent la collaboration des personnels diplomatiques entre eux et avec leurs services nationaux chargés de l'immigration, les autorités locales et des acteurs tels que l'Organisation Internationale pour les Migrations et le réseau des Officiers de Liaison Immigration. A long terme, les bureaux communs de demandes de visas s'ils se concrétisent devront y être associés.

Lutte contre l'immigration illégale

Parce qu'au moins 500 000 immigrés clandestins arrivent chaque année dans l'Union européenne[1], la lutte contre l'immigration illégale, sous tous ses aspects et en collaboration avec les pays tiers en amont, doit demeurer une priorité.

[1] Selon l' Office Européen de Police, http://www.europol.eu.int

La politique européenne des visas concourt en ce sens avec les futurs VIS, SIS II[1] dont l'opérabilité va être étudiée et la sécurisation des documents de voyage. Votre rapporteur sera attentif au fonctionnement de l'Agence européenne des frontières qui permettra de soutenir la coopération opérationnelle entre Etats.

La directive sur l'aide aux victimes de la traite des êtres humains coopérant avec la justice[2] constitue un pas positif dans la protection des immigrés et votre rapporteur suivra, en la matière, la présentation d'un plan d'action tendant à des normes communes et mécanismes de prévention. En matière de lutte contre le travail illégal, une coopération entre Etats doit permettre de s'attaquer sérieusement à ce problème par le contrôle renforcé des secteurs exposés, des sanctions sévères contre les entreprises et le soutien des victimes.

Une politique européenne de retour est indispensable à la crédibilité de la lutte contre l'immigration illégale. Le programme de La Haye envisage l'instauration de normes procédurales communes, d'un Représentant spécial et d'un fonds communautaire avec des "programmes intégrés de retour" incitant l'immigré à s'installer durablement dans son pays.

Concernant les accords de réadmission, le Conseil entend les utiliser davantage de manière plus cohérente avec les partenariats noués avec les pays tiers, avec un suivi régulier de leur efficacité et des propositions de nouvelles négociations. Avec la Constitution européenne, le PE participera à l'élaboration de ces accords.

Votre rapporteur constate que, d'exceptionnelles, les régularisations de masse d'immigrés clandestins sont devenues, dans certains pays, récurrentes révélant les limites des politiques d'immigration et l'existence d'une économie souterraine dynamique. Il est important que les Etats réfléchissent ensemble sur ce processus ayant des répercussions dans toute l'Union dans le cadre du système d'information et d'alerte envisagé.

Immigration légale

Votre rapporteur estime qu'une réglementation trop stricte des voies légales d'immigration peut contraindre les immigrés déboutés à emprunter des canaux illégaux. Entre 2010 et 2030 le déclin de la population active de l'Europe des 25 réduira de 20 millions le nombre de travailleurs[3] aux conséquences inévitables sur la croissance économique. L'immigration légale doit donc être organisée pour réduire les flux illégaux, répondre aux besoins économiques des Etats membres et satisfaire les objectifs de Lisbonne. Votre rapporteur soutient l'option de la Commission présentée dans son livre vert, proposant un cadre commun de normes minimales pour l'admission des ressortissants de pays tiers aux fins d'emplois, indispensable à la création d'un espace sans frontières de libre circulation. Par ailleurs l'organisation de l'immigration légale ne porte pas préjudice aux ressortissants des nouveaux Etats membres qui ont priorité sur les ressortissants extra-communautaires dans l'accès au marché du travail européen.

---

[1] Système d'Information des Visas et Système d'Information Schengen seconde génération

2 Directive du Conseil Directive 2004/81/CE du Conseil du 29 avril 2004 relative au titre de séjour délivré aux ressortissants de pays tiers qui sont victimes de la traite des êtres humains ou ont fait l'objet d'une aide à l'immigration clandestine et qui coopèrent avec les autorités compétentes

[3] Livre vert de la Commission sur une «approche communautaire de la gestion des migrations économiques» - COM(2005) 811 final du 11 janvier 2005

Votre rapporteur encourage les Etats membres à s'informer mutuellement ainsi que la Commission dans le cadre du système d'alerte et d'information envisagé sur, entres autres, les programmes de recrutement de main d'œuvre tant hautement que moins qualifiée et les quotas nationaux afin de mieux évaluer les besoins du marché européen du travail et de rendre le processus migratoire plus transparent. Votre rapporteur désapprouve les quotas par nationalité qui ont un effet discriminatoire néfaste sur les pays avec lesquels aucun accord n'est signé.

Votre rapporteur est d'avis de promouvoir l'immigration temporaire. A cette fin il invite les Etats membres à l'organiser autour de services publics ou de sociétés de recrutement privées soigneusement sélectionnées et de veiller au retour effectif des travailleurs temporaires dans leur pays d'origine à la fin de la période autorisée. Le permis unique combinant le séjour et le travail sous un même format faciliterait les procédures et le recrutement des migrants dont les étudiants étrangers, et serait ainsi l'outil adéquat pour encourager l'immigration temporaire.

Votre rapporteur estime nécessaire de renforcer les capacités des pays tiers à anticiper les besoins de main d'œuvre étrangère en créant des centres de formation dans les pays d'origine pour les qualifications correspondant à un besoin européen pour favoriser la formation pré départ des migrants.

Votre rapporteur rappelle que les politiques d'admission et d'intégration sont indissociables et se renforcent mutuellement.

Politiques d'intégration

Il invite les Etats membres à élaborer des politiques d'intégration volontaristes et coordonnées à partir des principes de base communs sur l'intégration des migrants légalement résidents. Votre rapporteur considère que la réussite des mesures d'intégration repose sur la définition d'objectifs, d'indicateurs et de mécanismes d'évaluation.

Votre rapporteur propose que les programmes d'introduction pour les primo arrivants incluant une formation linguistique, civique et une orientation professionnelle soient généralisés. Concernant les sanctions contre les immigrés échouant aux tests d'intégration, votre rapporteur souhaite un débat sur la question tout en précisant qu'elles ne doivent pas être la première solution. En cas de succès, des certificats de réussite sous un format connu des employeurs et des institutions d'éducation doivent être délivrés.

Votre rapporteur rappelle que l'intégration implique en premier lieu la lutte contre les discriminations, le racisme et la xénophobie par l'égalité de traitement et des chances, l'organisation de cours de langues car la maîtrise de la langue est à la base de la relation entre l'immigré et la société d'accueil, et de cours d'éducation civique pour que l'immigré connaisse les droits et les devoirs dans la société d'accueil, son histoire et sa culture.

Votre rapporteur considère que l'accès à l'éducation, l'intégration par le travail, l'intégration culturelle et cultuelle sont des composantes essentielles d'une intégration réussie. Pour assurer la compatibilité aux valeurs démocratiques européennes de certaines pratiques des sociétés d'origine, les Etats membres doivent veiller à ce qu'elles n'enfreignent pas les droits fondamentaux de chaque migrant et adopter des mesures coercitives si nécessaire notamment en cas d'excision ou de polygamie.

L'intégration se déroulant principalement au niveau local, la participation des acteurs locaux, dont les villes, doit être renforcée en matière d'accueil des primo arrivants et d'urbanisme. Enfin le processus d'intégration doit impliquer plus largement la société civile dont les ONG, leurs responsabilités par rapport à celles incombant aux Etats membres devant être mieux définies.